



Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
PAOLO MENGOSZI IŠVADA,
pateikta 2012 m. birželio 28 d.¹

Byla C-215/11

**Iwona Szyrocka
prieš
SiGer Technologie GmbH**

(Sąd Okręgowy we Wrocławiu (Vroclavo apygardos teismas) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Europos mokėjimo įsakymo procedūra — Reglamentas Nr. 1896/2006 — Formalūs prašymo reikalavimai — Laikotarpis, už kurį gali būti reikalaujama palūkanų — Laikotarpis iki sumokėjimo dienos“

I – Įvadas

1. Šioje byloje *Sąd Okręgowy we Wrocławiu* pateikė Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą dėl 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1896/2006, nustatančio Europos mokėjimo įsakymo procedūrą² (toliau – reglamentas), aiškinimo.

II – Teisinis pagrindas

A – Bendrijos teisės aktai

2. Reglamento 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Šio reglamento tikslas:

a) supaprastinti, pagreitinti tarptautinio pobūdžio bylų dėl neginčytinų piniginių reikalavimų procesą bei sumažinti jo išlaidas nustatant Europos mokėjimo įsakymo procedūrą;

ir

b) sudaryti sąlygas Europos mokėjimo įsakymų laisvam judėjimui valstybėse narėse nustatant minimalius reikalavimus, kurių laikantis nebėra būtina vykdančioje valstybėje narėje iki pripažinimo ir vykdymo imtis tarpinių procesinių veiksmų.

2. Šis reglamentas nekliaudo ieškovui pateikti reikalavimą, kaip apibrėžta 4 straipsnyje, pagal kitą valstybės narės teisės aktuose ar Bendrijos teisėje numatytą procedūrą.“

¹ — Originalo kalba: italų.

² — OL L 399, p. 1.

3. Reglamento 4 straipsnyje nustatyta:

„Europos mokėjimo įsakymo procedūros nustatymo paskirtis – išieškoti konkrečias pinigų sumas, kurių mokėjimo terminas yra suėjęs tuo metu, kai pateikiamas prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą.“

4. Reglamento 7 straipsnyje numatyta:

„1. Prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą pateikiamas užpildant I priede pateiktą A standartinę formą.

2. Prašyme nurodoma:

<...>

- b) reikalavimo suma, įskaitant pagrindinį reikalavimą ir, kai tai taikoma, palūkanas, sutartines netesybas ir išlaidas;
- c) jei ieškovas prašo palūkanų – palūkanų norma ir laikotarpis, už kurį prašoma tų palūkanų, išskyrus atvejus, kai pagal kilmės valstybės narės teisės aktus prie pagrindinės sumos automatiškai pridedamos įstatymų numatytos palūkanos;
- d) ieškinio pagrindas, įskaitant aplinkybių, kuriomis grindžiamas reikalavimas ir, jei tai taikoma, reikalaujamos palūkanos, apibūdinimą;
- e) reikalavimą pagrindžiančių įrodymų apibūdinimas;

<...>

3. Prašyme ieškovas pareiškia, kad pateikiama informacija jo žiniomis ir įsitikinimu yra teisinga, ir kad jis patvirtina, jog dėl bet kokio tyčinio neteisingo pareiškimo gali būti taikomos kilmės valstybės narės teisėje numatytos sankcijos.

<...>“

5. Reglamento 8 straipsnyje įtvirtinta:

„Teismas, kuriam pateiktas prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą, kuo greičiau, remdamasis prašymo forma, išnagrinėja, ar įvykdyti 2, 3, 4, 6 ir 7 straipsniuose nustatyti reikalavimai ir ar reikalavimas atrodo pagrįstas. Toks nagrinėjimas gali būti atliekamas taikant automatizuotą procedūrą.“

6. Reglamento 9 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Jei 7 straipsnyje nustatyti reikalavimai neįvykdyti, išskyrus atvejus, kai reikalavimas yra akivaizdžiai nepagrįstas arba prašymas yra nepriimtinas, teismas suteikia ieškovui galimybę papildyti prašymą arba pašalinti jo trūkumus. Teismas naudoja II priede pateiktą B standartinę formą.

2. Kai teismas prašo, kad ieškovas papildytų prašymą ar pašalintų jo trūkumus, jis nurodo terminą, kurį pagal aplinkybes laiko tinkamu. Teismas gali savo nuožiūra pratęsti šį terminą.“

7. Reglamento 12 straipsnyje nustatyta:

„1. Jeigu įvykdyti 8 straipsnyje minimi reikalavimai, teismas kuo greičiau <...> išduoda Europos mokėjimo įsakymą naudodamas V priede pateiktą E standartinę formą.

<...>

3. Europos mokėjimo įsakyme atsakovui pranešama apie šias galimybes:

- a) sumokėti ieškovui įsakyme nurodytą sumą;
arba
- b) paprieštarauti įsakymui pateikiant kilmės teismui prieštaravimo pareiškimą <...>

4. Europos mokėjimo įsakyme atsakovui pranešama, kad:

- a) įsakymas išduotas remiantis vien ieškovo pateikta informacija, kurios teismas nepatikrino;
- b) įsakymas taps vykdytinas, jei teismui pagal 16 straipsnį nebus pateiktas prieštaravimo pareiškimas;
- c) jei pateiktas prieštaravimo pareiškimas, teismo procesas tęsiamas kilmės valstybės narės kompetentinguose teismuose, laikantis įprasto civilinio proceso taisyklių, išskyrus atvejus, kai ieškovas aiškiai nurodo tuo atveju nutraukti teismo procesą.

<...>“

8. Reglamento 16 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„3. Prieštaravimo pareiškime atsakovas nurodo, kad jis ginčija reikalavimą, ir neprivalo šiuo tikslu pateikti priežasčių.“

9. Reglamento 17 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta:

„1. Jei prieštaravimo pareiškimas pateikiamas per 16 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą, teismo procesas tęsiamas kilmės valstybės narės kompetentinguose teismuose laikantis įprasto civilinio proceso taisyklių, išskyrus atvejus, kai ieškovas aiškiai nurodo tuo atveju nutraukti teismo procesą.“

10. Reglamento 25 straipsnyje nustatyta:

„1. Europos mokėjimo įsakymo procedūros ir įprasto civilinio proceso, kuris vyksta gavus prieštaravimo Europos mokėjimo įsakymui pareiškimą, valstybėje narėje bendri teismo mokesčiai neviršija toje valstybėje narėje įprasto civilinio proceso, kai anksčiau netaikyta Europos mokėjimo įsakymo procedūra, teismo mokesčių.“

2. Šiame reglamente teismo mokesčius sudaro teismui mokėtini mokesčiai ir įmokos, kurių suma nustatoma pagal nacionalinės teisės aktus.“

11. Reglamento 26 straipsnyje „Ryšys su nacionaline proceso teise“ nurodyta:

„Visus procesinius klausimus, kurie šiame reglamente konkrečiai nenagrinėjami, reglamentuoja nacionalinės teisės aktai.“

B – Nacionalinės teisės aktai

12. *Sąd Okręgowy di Wrocław* nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą išvardijo daug Lenkijos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) nuostatų, kurios galėtų būti svarbios šioje byloje, kaip antai 126, 128 straipsniai ir 187 straipsnio 1 dalis, kuriuose patikslinta, koks turi būti procesinių dokumentų ir teismui pateikiamų prašymų turinys, ir nurodyta, kokie dokumentai, apie kuriuos turi būti pranešta kitai šaliai, turi būti pateikti, ir 130 straipsnio 1 dalis bei 394 straipsnio 1 dalies 1 punktas, kuriais reglamentuojama procedūra, taikoma tuo atveju, jei pateiktame prašyme yra formalių trūkumų, ir kuriuose numatyta teismo sprendimų šioje srityje apskundimo tvarka.

13. Be to, nacionalinis teismas paminėjo Lenkijos civilinio kodekso 481 straipsnio 1 dalį, pagal kurią, jeigu skolininkas vėluoja įvykdyti mokėjimo pareigą, kreditorius gali reikalauti sumokėti palūkanas už pavėluotą mokėjimą net ir tuo atveju, kai nepatyrė žalos ir jei įvykdyti pareigą buvo vėluojama dėl aplinkybių, už kurias skolininkas neatsako³, ir CPK 190 straipsnį, kuriame numatyta galimybė prašyti per teismą įvykdyti būsimas kartotines pareigas su sąlyga, kad tam neprieštarauja šalis saistantis teisinis santykis.

III – Bylos aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

14. Iwona Szyrocka, kurios gyvenamoji vieta yra Lenkijoje, 2011 m. vasario 23 d. *Sąd Okręgowy we Wrocławiu* pateikė prašymą išduoti Europos mokėjimo įsakymą dėl bendrovės *SiGer Technologie GmbH*, kurios buveinė Tangermiundėje (Vokietija).

15. Šioje byloje kilo šie klausimai:

- ar vertinimas, kuris atliekamas prieš išduodant mokėjimo įsakymą pagal reglamento 8 straipsnį, taip pat apima patikrinimą, ar tenkinami valstybės, kurioje pateiktas prašymas, vidaus teisės aktuose numatyti formalūs reikalavimai, ar tik tie, kurie išvardyti atitinkamame reglamente⁴,
- ar reikalavimas sumokėti palūkanas už vėlavimą sumokėti vykdytinas jau prašymo išduoti Europos mokėjimo įsakymą pateikimo dieną,
- ar kiekvieną kartą šalis turi nurodyti palūkanų sumą ir gali reikalauti vadinamųjų atvirųjų palūkanų, t. y. palūkanų, skaičiuojamų iki prašyme nurodytų mokėjimo reikalavimų įvykdymo dienos,
- pagal kokias taisykles teismas turi suteikti tokias palūkanas, atsižvelgiant į Europos mokėjimo įsakymo (E) standartinės formos (reglamento V priedas) turinį.

3 — Remiantis tuo, ką nacionalinis teismas nurodė savo nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą 8 punkte, reikia pabrėžti, jog pagal *Sąd Najwyższy* (Lenkijos Aukščiausiasis Teismas) 1991 m. balandžio 5 d. nuomonėje pateiktą šios normos aiškinimą pareigai mokėti palūkanas už pavėluotą mokėjimą taikomas terminas. Iš tiesų reikalavimas tampa vykdytinas po to, kai sueina mokėjimo terminas, ir yra atitinkamai didinamas už tolesnes vėlavimo dienas. Taigi pareiga mokėti palūkanas atsiranda jau pirmą vėlavimo dieną, o kreditorius įgyja teisę reikalauti mokėti palūkanas už kiekvieną pavėluotą dieną. Pareiga mokėti palūkanas laikoma papildoma periodiškai vykdoma pareiga pagrindinės mokėjimo pareigos atžvilgiu. Lenkijos teisės sistemoje galima reikalauti būsimų palūkanų iki sumokėjimo dienos ir tokį prašymą reikia pateikti kartu su prašymu dėl pagrindinio reikalavimo.

4 — Šis klausimas kilo dėl to, kad kreditorė nenurodė ginčo dalyko vertės Lenkijos valiuta (nors tai privaloma skaičiuojant mokėtiną mokestį), prašymo A standartinės formos 7 punkte, susijusiam su palūkanomis, neteisingai nurodė kodą (tinkamu simboliu nepažymėjo, už kurį laikotarpį skaičiuojamos palūkanos) ir nenurodė, nuo kurios sumos palūkanos turi būti priteistos.

16. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, manydamas, kad kyla reglamento aiškinimo problema, pateikė Teisingumo Teismui šiuos aštuonis prejudicinius klausimus:

- „1. Ar 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1896/2006, nustatančio Europos mokėjimo įsakymo procedūrą, 7 straipsnį reikia aiškinti taip, kad:
- a) juo išsamiai reglamentuojami visi reikalavimai, kuriuos turi atitikti prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą,
 - ar
 - b) juo apibrėžiami tik minimalūs tokio prašymo reikalavimai, o jame neaptarti formalūs prašymo reikalavimai turi būti apibrėžiami remiantis nacionalinės teisės normomis?
2. Jeigu atsakymas į pirmojo klausimo b punktą būtų teigiamas, ar situacijoje, kai prašymas neatitinka atitinkamos valstybės narės teisės aktuose nustatytų formalių reikalavimų (pavyzdžiui, nepridėta prašymo kopija, skirta kitai šaliai, arba nenurodyta ginčo dalyko vertė), ieškovo turi būti paprašyta pašalinti šiuos trūkumus vadovaujantis nacionalinės teisės normomis, kaip nustatyta Reglamento Nr. 1896/2006 26 straipsnyje ar šio reglamento 9 straipsnyje apibrėžta tvarka?
3. Ar Reglamento Nr. 1896/2006 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jame minimos piniginio reikalavimo ypatybės, t. y. reikalavime nurodyta konkreti pinigų suma ir pareigos įvykdyti mokėjimo reikalavimą atsiradimas, kai pateikiamas prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą, yra susijusios tik su pagrindiniu mokėjimo reikalavimu, ar ir su reikalavimu sumokėti palūkanas už pavėluotą mokėjimą?
4. Ar Reglamento Nr. 1896/2006 7 straipsnio 2 dalies c punkto teisingas aiškinimas yra toks, kad tuo atveju, kai atitinkamos valstybės narės teisės aktuose automatinis palūkanų pridėjimas nėra numatytas, per Europos mokėjimo įsakymo procedūrą, be pagrindinio reikalavimo, galima prašyti priteisti:
- a) visas palūkanas, įskaitant vadinamąsias „atvirąsias“ palūkanas (skaičiuojamas nuo tiksliai apibrėžtos jų mokėjimo termino suėjimo dienos iki sumokėjimo dienos, kurios data nėra apibrėžta, pavyzdžiui, „nuo 2011 m. kovo 20 d. iki sumokėjimo dienos“);
 - b) tik palūkanas, apskaičiuotas nuo tiksliai apibrėžtos jų mokėjimo termino suėjimo dienos iki prašymo pateikimo arba iki mokėjimo įsakymo išdavimo dienos;
 - c) tik palūkanas, apskaičiuotas nuo tiksliai apibrėžtos jų mokėjimo termino suėjimo dienos iki prašymo pateikimo dienos?
5. Jeigu atsakymas į 4 klausimo a punktą būtų teigiamas, remiantis Reglamentu Nr. 1896/2006, kaip mokėjimo įsakymo formoje turi būti suformuluotas sprendimas dėl palūkanų?
6. Jeigu atsakymas į 4 klausimo b punktą būtų teigiamas, kas turi nurodyti palūkanų sumą – prašymą pateikęs asmuo ar teismas savo iniciatyva?
7. Jeigu atsakymas į 4 klausimo c punktą būtų teigiamas, ar prašymą pateikęs asmuo privalo prašyme nurodyti apskaičiuotų palūkanų sumą?

8. Jeigu prašymą pateikęs asmuo neapskaičiuoja iki prašymo pateikimo dienos mokėtinų palūkanų sumos, ar apskaičiuoti palūkanų sumą privalo teismas savo iniciatyva, ar jis privalo paprašyti šalį pašalinti prašymo trūkumus Reglamento Nr. 1896/2006 9 straipsnyje nustatyta tvarka?“

IV – Procesas Teisingumo Teisme

17. Pastabas raštu pateikė Komisija ir Austrijos, Portugalijos, Jungtinės Karalystės, Suomijos bei Lenkijos vyriausybės.

18. Per 2012 m. balandžio 18 d. teismo posėdį į bylą įstojo Komisija ir Suomijos bei Lenkijos vyriausybės.

V – Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

19. Pateikdamas pirmąjį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paprašė nurodyti, ar formalūs reikalavimai, kuriuos turi atitikti Europos mokėjimo įsakymas, yra tik tie, kurie įtvirtinti reglamento 7 straipsnyje, ar turi būti paisoma ir kitų nacionalinės teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų.

20. Išnagrinėjus reglamento tekstą aišku, kad Europos mokėjimo įsakymo išdavimo procedūra ir galimos analogiškos nacionalinės procedūros yra autonomiškos.

21. Pirmiausia tokią išvadą galima daryti dėl to, kad pagal reglamento 1 straipsnį ir 10 konstatuojamąją dalį Europos procedūra ieškovui yra papildoma ir jo nuožiūra pasirenkama priemonė, kuria nei keičiami, nei derinami nacionalinėje teisėje numatyti neginčytinų reikalavimų išieškojimo mechanizmai, tačiau kuri taikoma kartu su jais kaip papildoma ieškovo teisių gynimo priemonė.

22. Taigi suinteresuotajam asmeniui nedraudžiama prašyti mokėjimo įsakymo naudojantis kita procedūra, numatyta valstybės narės arba Bendrijos teisės aktuose.

23. Antra, 20 punkte nurodyta išvada patvirtinama 16 konstatuojamąja dalimi, pagal kurią teismas išduoda įsakymą remdamasis tik informacija, pateikta standartinėje formoje, kuri yra reglamento priede ir kurioje minimi 7 straipsnyje nurodyti duomenys; Europos teisės aktuose nenumatyta galimybė į jos turinį įtraukti duomenis iš kitų šaltinių.

24. Nustatytų formų, skirtų įvairioms procedūros stadijoms vykdyti, naudojimas numatytas vienuoliktoje konstatuojamojoje dalyje siekiant palengvinti teisės naudotis šia procedūra įgyvendinimą, sumažinti jos išlaidas ir trukmę bei suvienodinti vykdymą.

25. Taigi Europos procedūros ir vidaus procedūrų autonomiškumas dar akivaizdesnis ir dėl to, kad naudojantis minėtomis formomis galima įvykdyti formalumus ir suvienodinti nacionalinės teisės normose esančius skirtumus bei parengti procesinį dokumentą, kuris iš principo yra identiškas visoje Sąjungos teritorijoje, todėl skiriasi nuo valstybėse narėse galiojančių panašių dokumentų.

26. Galiausiai reglamento 26 straipsnyje taip pat patvirtinta, kad Europos procedūra ir nacionalinės procedūros autonomiškos, nes jame nustatyta, jog nacionalinės teisės aktai taikomi tik tiems procesiniams klausimams, kurie šiame reglamente konkrečiai nenagrinėjami.

27. Iš tiesų, tais atvejais, kai teisės aktų leidėjas manė, kad specifiniai procedūros aspektai turi būti reglamentuojami ne tik reglamentu, bet ir valstybių teisės aktais, aiškiai darė į juos nuorodą⁵.

28. Nebūtų priežasčių įtvirtinti 26 straipsnio nuostatos ir 27 punkte bei 5 išnašoje minėtų nukreipiamųjų nuostatų, jeigu iš tiesų būtų siekiama ir dėl reglamentu reglamentuojamų klausimų jo nuostatas papildyti atskirų valstybių teisės aktais, nes tokiu atveju nebūtų reikėję patikslinti, jog nacionaline teise galima reglamentuoti tik šiame reglamente neišspręstus procesinius klausimus, ir nurodyti atvejų, kai turi būti taikoma valstybių narių teisė.

29. Bendrijos ir nacionalinių procedūrų autonomiškumas gali būti patvirtintas taip pat išnagrinėjus reglamento priėmimo tikslą, kuris išplaukia iš jo straipsnių ir konstatuojamųjų dalių.

30. 1 straipsnio 1 dalyje aiškiai nurodytas reglamento tikslas ir paaiškinta, jog juo siekiama⁶ nustatant nagrinėjamą mokėjimo įsakymo procedūrą supaprastinti, pagreitinti tarptautinio pobūdžio bylų dėl neginčytinų piniginių reikalavimų procesą bei sumažinti jo išlaidas⁷, taip pat užtikrinti Europos mokėjimo įsakymų laisvą judėjimą valstybėse narėse nustatant minimalius reikalavimus, kurių laikantis nebėra būtina vykdančiojoje valstybėje narėje iki pripažinimo ir vykdymo imtis tarpinių procesinių veiksmų⁸.

31. Reglamento 29 konstatuojamojoje dalyje priduriama, jog jo tikslas – laikantis proporcingumo principo nustatyti vienodą, greitą ir efektyvų piniginių reikalavimų išieškojimo mechanizmą, nes, kaip numatyta 6 ir 8 konstatuojamosiose dalyse, dėl kliūčių veiksmingai naudotis teise kreiptis į teismą tarptautinio pobūdžio bylose ir konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje, susijusio su procedūrinių priemonių, kuriomis skirtingose valstybėse narėse gali naudotis kreditoriai, veikimo disbalansu, atsiranda poreikis priimti Bendrijos teisės aktus, užtikrinančius vienodas sąlygas kreditoriams ir skolininkams visoje Europos Sąjungoje⁹, atsižvelgiant į tai, kad pavėluoti mokėjimai yra viena iš pagrindinių įmonių nemokumo priežasčių ir dėl to prarandama daug darbo vietų.

32. Dėl šios priežasties buvo nustatytas bendrų minimalių procedūrinių reikalavimų, taikomų norint gauti Europos įsakymą, visetas; tačiau jis gali būti naudingas siekiant 30 ir 31 punktuose nurodyto tikslo tik užtikrinus, kad ši procedūra ir valstybėse narėse jau numatytos panašios procedūros yra autonomiškos.

33. Iš tiesų, jeigu nagrinėjamas nuostatas būtų galima papildyti nacionalinėmis nuostatomis, būtų pakenkta reglamento tikslui, nes šitaip būtų ne vienodinamos ir paprastinamos procedūros, bet sukurta tiek skirtingų procedūrų, kiek yra valstybių narių teisės sistemų, kurios, be to, sudarytos tiek iš nacionalinės, tiek iš Sąjungos teisės nuostatų.

34. Maža to, akivaizdu, jog visų Sąjungos kreditorių ir skolininkų lygios galimybės naudotis procedūra gali būti užtikrintos tik garantavus, kad apie taikomas normas žinoma bendrai ir iš anksto, nesant būtinybės kiekvieną kartą sprendžiant dėl prašymo dėl įsakymo priėmimo pateikimo konkrečiai tikrinti, kuriais nacionalinės teisės aktais reikia remtis teisme, į kurį kreiptasi.

5 — Taip yra, pavyzdžiui, 7 straipsnio 3 dalyje, susijusioje su sankcijomis, taikytinomis tais atvejais, jei ieškinyje yra neteisingų pareiškimų, 10 straipsnio 2 dalyje, kalbant apie pasekmes, susijusias su pradinio prašymo dalimi, kuri, teismo nuomone, neatitinka keliamų įsakymo išdavimo sąlygų, 11 straipsnio 3 dalyje, kurioje pripažįstama suinteresuotojo asmens teisė naudotis bet kokia kita procedūra, jei jo prašymas atmetamas, ir 12 straipsnio 5 dalyje, pagal kurią teismas užtikrina, kad įsakymas būtų įteiktas atsakovui pagal nacionalinės teisės aktus.

6 — Tie patys tikslai paminėti 9 konstatuojamojoje dalyje.

7 — To siekiama per procedūrą taip pat naudojant standartines formas, kaip numatyta 11 ir 16 konstatuojamosiose dalyse.

8 — Dėl abipusio pasitikėjimo vykdančią valstybę narėse, kaip paaiškinta 27 konstatuojamojoje dalyje.

9 — Pagal 5 konstatuojamąją dalį vienodos Europos procedūros neginčytinų reikalavimų atveju nustatymu siekiama supaprastinti ir pagreitinti bylų dėl nedidelių sumų reikalavimų nagrinėjimą.

35. Žinoti, kokie teisės aktai turi būti taikomi, galima tik tuo atveju, jei procedūra, kurios reikia laikytis, yra ne tik kuo paprastesnė, bet nuo pradžių identiška visoje Sąjungos teritorijoje (išskyrus joje įtvirtintas į nacionalinę teisę nukreipiančias nuostatas).

36. Iš to išplaukia, kad, atsižvelgiant tiek į nagrinėjamo teisės akto formuluotę, tiek į tikslą, reglamentą reikia aiškinti taip, kad juo išsaugotas jame nustatytos procedūros autonomiškumas nuo atskirose valstybėse narėse galiojančių procedūrų.

37. Konkrečiai kalbant, reikia nurodyti, kad taikomi tik tie procedūriniai mokėjimo įsakymo išdavimo reikalavimai, kurie įtvirtinti reglamento 7 straipsnyje, ir kad, jeigu jų laikomasi, mokėjimo įsakymas išduodamas neatsižvelgiant į vidaus teisės aktus, nes šis įsakymas, kaip ne valstybinės, bet europinės kilmės priemonė¹⁰, papildo nacionalines piniginių reikalavimų išieškojimo priemonės ir jų nepakeičia.

38. Šioje byloje reikia nurodyti, jog jeigu tenkinami formalūs 7 straipsnyje nurodyti reikalavimai, negalima atsisakyti išduoti Europos mokėjimo įsakymo tik dėl to, kad netenkinami kiti per teismo posėdį nurodyti nacionalinėje teisėje, kuria reglamentuojamos panašios procedūros, nustatyti reikalavimai, kaip antai susiję su pateiktų prašymo kopijų skaičiumi ir ginčo dalyko vertės nurodymu nacionaline valiuta.

39. Visų pirma reikia pabrėžti, jog per teismo posėdį ir pastabose raštu Lenkijos vyriausybės išreikštos abejonės dėl bylinėjimosi išlaidų negali užkirsti kelio išduoti prašomą dokumentą, nes bet kuriuo atveju bylinėjimosi išlaidų dydis nustatomas pagal nacionalinės teisės aktus, kaip nurodyta reglamento 25 straipsnyje.

40. Todėl į pirmąjį prejudicinį klausimą Teisingumo Teismui siūlau atsakyti taip: reglamento 7 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad, išskyrus klausimus, dėl kurių aiškiai daroma nuoroda į valstybių narių nacionalinę teisę, juo išsamiai reglamentuojami reikalavimai, kuriuos turi atitikti prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą.

41. Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nagrinėti antrojo klausimo nereikia.

VI – Dėl trečiojo ir ketvirtojo prejudicinių klausimų

42. Pateikdamas trečiąjį prejudicinį klausimą *Sąd Okręgowy we Wrocławiu* klausia, ar reglamento 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jame išvardytos piniginių reikalavimo ypatybės, t. y. „konkreči suma“ ir pareigos įvykdyti mokėjimo reikalavimą atsiradimas, kai pateikiamas prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą, turi būti suprantamos kaip susijusios tik su pagrindiniu reikalavimu, ar taip pat su palūkanų už pavėluotą mokėjimą reikalavimu.

43. Ketvirtuoju prejudiciniu klausimu *Sąd Okręgowy we Wrocławiu* išreiškė kelias abejones, susijusias su palūkanomis, kurių gali būti reikalaujama pagal nagrinėjamą procedūrą.

44. Konkrečiai kalbant, jis klausia, ar pagal 7 straipsnio 2 dalies c punktą, be pagrindinio reikalavimo, galima reikalauti:

- a) visų palūkanų, įskaitant vadinamąsias atvirąsias palūkanas, skaičiuojamas nuo tiksliai apibrėžtos jų mokėjimo termino suėjimo dienos iki sumokėjimo dienos, kurios data nėra apibrėžta;
- b) ar tik palūkanų, apskaičiuotų nuo tiksliai apibrėžtos jų mokėjimo termino suėjimo dienos iki prašymo pateikimo dienos arba iki mokėjimo įsakymo išdavimo dienos;

10 — Kadangi jis išduodamas remiantis bendra valstybėms narėms reglamente įtvirtinta procedūra.

- c) tik palūkanų, apskaičiuotų nuo tiksliai apibrėžtos jų mokėjimo termino suėjimo dienos iki prašymo pateikimo dienos.

45. Mano nuomone, šiuos abu klausimus reikia nagrinėti kartu, nes, panašu, nacionalinis teismas Teisingumo Teismo iš esmės klausia, ar, atsižvelgiant į susijusias reglamento nuostatas, t. y. 4 straipsnį ir 7 straipsnio 2 dalies c punktą, galima reikalauti sumokėti bet kokios rūšies palūkanas, įskaitant vadinamąsias atvirąsias, kurios apskaičiuojamos nuo jų mokėjimo termino suėjimo dienos iki sumokėjimo dienos (šioje byloje palūkanos už pavėluotą mokėjimą).

46. Visų pirma reikia nurodyti, jog negalima pritarti bylą nagrinėjančio teismo nuomonei, nes jis daro skirtingas išvadas, susijusias su galimybe reikalauti vadinamųjų atvirųjų palūkanų, pagal tai, ar nagrinėjamo reglamento 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, jog jame nurodytos piniginio reikalavimo ypatybės, t. y. „konkreči suma“ ir pareigos įvykdyti mokėjimo reikalavimą atsiradimas, kai pateikiamas prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą, turi būti suprantamos kaip susijusios tik su pagrindiniu reikalavimu, ar taip pat – su palūkanų už pavėluotą mokėjimą reikalavimu¹¹.

47. Pirmiausia taip manau dėl to, kad minėtas 4 straipsnis negali būti šitaip aiškinamas atsižvelgiant į kitus reglamento straipsnius, susijusius su palūkanomis.

48. Iš tiesų reglamento 4 straipsnyje įtvirtinta, kad Europos mokėjimo įsakymo procedūros nustatymo paskirtis – išieškoti konkrečias pinigų sumas, kurių mokėjimo terminas yra suėjęs tuo metu, kai pateikiamas prašymas, ir vartojant labai plačią formuluotę reikalavimas nurodomas aiškiai nedarant skirtumo tarp reikalavimo ir palūkanų.

49. Be šios nuostatos, reikia atsižvelgti ir į reglamento 7 straipsnį, kuriame numatyta, kad prašyme išduoti mokėjimo įsakymą turi būti nurodyta „reikalavimo suma, įskaitant pagrindinį reikalavimą ir, kai tai taikoma, palūkanas, sutartines netesybas ir išlaidas“ (2 dalies b punktas), ir, jei prašoma palūkanų nuo reikalaujamos sumos, palūkanų norma ir laikotarpis, už kurį prašoma tų palūkanų (2 dalies c punktas), bei „ieškinio pagrindas, įskaitant aplinkybių, kuriomis grindžiamas reikalavimas ir, jei tai taikoma, reikalaujamos palūkanos, apibūdinimas“ (2 dalies d punktas).

50. 4 straipsnyje bendrais terminais nurodoma, koks gali būti prašymo išduoti mokėjimo įsakymą turinys (reikalaujamų skolų išieškojimas ir reikalavimas sumokėti pinigų sumą), o 7 straipsnyje formaliai apibūdinta, kas sudaro minėtą reikalavimą, išskiriant pagrindinį reikalavimą, palūkanas, sutartines netesybas ir išlaidas (2 dalies b punktas).

51. Antra, 46 punkte minėtame bylą nagrinėjančio teismo vertinime neatsižvelgiama į tai, kad galimybė prašyti palūkanų, kurios gali būti ir atvirosios, išplaukia iš paties pagrindinio reikalavimo ir palūkanų reikalavimo pobūdžio bei santykio tarp šių reikalavimų.

52. Palūkanos – tai piniginė prievolė, kuri skiriasi nuo pagrindinio reikalavimo tik dėl to, kad yra papildoma jo atžvilgiu ir nuo jo priklauso, ir dėl to, kad jų suma susijusi su laiko trukme ir pagal ją proporcingai kinta.

11 — Taigi nepritariu bylą nagrinėjančio teismo argumentams, pateiktiems jo nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvuojamosios dalies 9 punkte, t. y. jog „nuostata, kad reglamento 4 straipsnyje nustatytos reikalavimo ypatybės taikomos ir palūkanų reikalavimui, reikštų, kad šalis gali reikalauti priteisti palūkanas tik už laikotarpį, skaičiuojamą nuo tos dienos, kai jos tapo mokėtinomis, iki prašymo pateikimo dienos. Šiomis aplinkybėmis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo atsakymo į likusius nacionalinio teismo pateiktus klausimus neprireiktų.“

53. Daugiau esminių skirtumų tarp dviejų prievolių nėra (todėl 7 straipsnio 2 dalies c ir d punktuose nurodžius, kad prašymo išduoti mokėjimo įsakymą dalykas – piniginiai reikalavimai, kurie apima palūkanas ir pagrindinį reikalavimą, pirmosios nuo antrojo atskiriamos paprasčiausiai dėl to, kad su palūkanomis susijęs reikalavimas yra fakultatyvus), ir iš principo prievolė sumokėti palūkanas įprastai vykdoma įvykdžius pagrindinį reikalavimą, atsižvelgiant į šio pasekmes, todėl galima teigti, kad palūkanų galima reikalauti, jei egzistuoja pagrindinis reikalavimas, dėl kurio galima kreiptis į teismą.

54. Minėta sąsaja tarp prievolės vykdyti pagrindinį reikalavimą ir prievolės mokėti palūkanas yra tokia:

- 1) palūkanos turi būti mokamos dėl to, kad turi būti įvykdytas pagrindinis reikalavimas (t. y. suėjo mokėjimo termino diena) ir atitinkama suma nebuvo sumokėta (kiek tai susiję su palūkanomis už pavėluotą mokėjimą, nesilaikant sutarto ar įstatyme numatyto termino);
- 2) bėgant laikui papildomi mokėjimai įtraukiami į pagrindinį reikalavimą ir tampa nustatyta atitinkamos sumos dalimi.

55. Taigi atsakymas į klausimą dėl galimybės prašyti sumokėti palūkanas, įskaitant ir atvirąsias, pateikiant Europos mokėjimo įsakymą, negali priklausyti tik nuo 4 straipsnio aiškinimo ir to, jog laikoma, kad tokių papildomų mokėjimų suma konkrečiai nustatyta ir kad suėjo jos mokėjimo terminas, kaip tai suprantama pagal 4 straipsnį.

56. Taip yra todėl, kad reikalaujamos sumos, kurias galima susigrąžinti kreipiantis į teismą (pagrindinis reikalavimas, palūkanos, baudos ir išlaidos), turi būti nustatytos remiantis 4 ir 7 straipsniais, ir ypač todėl, kad galimybė reikalauti palūkanų išplaukia iš jau nurodytos sąsajos tarp pagrindinio reikalavimo ir palūkanų.

57. Kaip nurodyta, reikia iš esmės išnagrinėti *Sąd Okręgowy we Wrocławiu* klausimą, ar taikant nagrinėjamą procedūrą galima taip pat reikalauti iki sumokėjimo dienos susikaupusių palūkanų, ar tik tų palūkanų, kurios turėjo būti mokamos, kai buvo pateiktas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą ar kai buvo išduotas nagrinėjamas dokumentas.

58. Atsakymas paaiškėja išnagrinėjus reglamento straipsnius ir tikslą, įvertinus viso nagrinėjamo teisės akto reglamentuojamą dalyką bei valdžios institucijos, į kurią kreiptasi, veiksmus.

59. Pirmiausia reikia pabrėžti, kad minėtu 7 straipsniu, kuriame bendrai reglamentuojami formalūs prašymo reikalavimai ir aiškiai minima galimybė prašyti palūkanų, reikalaujama (2 dalies c punktas), kad kreditorius nurodytą sumą ir laikotarpį, už kurį prašoma palūkanų, bet nereikalaujama nurodyti konkrečios datos, iki kurios jų reikalaujama.

60. Šioje nuostatoje neribojama jos taikymo sritis tik palūkanomis, susikaupusiomis iki prašymo pateikimo arba Europos mokėjimo įsakymo išdavimo dienos, ir nereikalaujama nurodyti mokėtinų palūkanų dydžio.

61. Tokie patys argumentai galioja ir dėl 4 straipsnio, skaitytino su 7 straipsniu, norint nustatyti reikalavimus, dėl kurių gali būti prašoma išduoti nagrinėjamą įsakymą, kaip pabrėžta šios išvados 47–50 ir 56 punktuose.

62. Todėl reglamento nuostatos, kuriose nurodomos reikalaujamos sumos, kurios gali būti išieškotos per teismą, ir reglamentuojamos taisyklės, pagal kurias turi būti parengtas atitinkamas prašymas, nesudaro kliūčių prašyti ir atvirųjų palūkanų, kurių atžvilgiu neįmanoma nustatyti nei datos, iki kurios jų prašoma, nei jų bendros galutinės sumos.

63. Šią išvadą pagrindžia ir reglamento tikslo vertinimas.

64. Kaip nurodžiau nagrinėdamas pirmąjį prejudicinį klausimą¹², reglamente nustatytos vienodai taikomos procedūrinės taisyklės, kuriomis siekiama sukurti teismo išduodamus dokumentus dėl tarptautinio pobūdžio nedidelių piniginių reikalavimų, galinčius judėti valstybėse narėse, kai laikomasi minimalių standartų, ir dėl to nebėra būtina iki pripažinimo ir vykdymo imtis tarpinių procesinių veiksmų, supaprastinamas ir pagreitinamas atitinkamų bylų nagrinėjimas (reglamento 5 konstatuojamoji dalis) bei galima greitai ir efektyviai išieškoti skolas, dėl kurių nėra teisinio ginčo (reglamento 6 konstatuojamoji dalis).

65. Jeigu būtų pritarta reglamento aiškinimui, kad nėra galimybės, be pagrindinio reikalavimo, reikalauti vadinamųjų atvirųjų palūkanų, nebūtų vykdomi 64 punkte nurodyti reikalavimai.

66. Iš tiesų, jei kreditoriai būtų įpareigoti savo prašymą apriboti tik pagrindiniu reikalavimu – tam tikrais atvejais su palūkanomis, susikaupusiomis prašymo pateikimo arba daugiausia įsakymo išdavimo dieną, – jie turėtų pateikti kelis prašymus, t. y. pirmą – dėl pagrindinio reikalavimo ir susikaupusių palūkanų ir antrą – dėl palūkanų, susijusių su vėlesniu laikotarpiu.

67. Šitaip būtų sudėtingiau parengti teismui vieną dokumentą, galintį judėti valstybėse narėse, o bendras reikalavimas būtų padalytas į įvairias dalis; todėl egzistų keli teismo išduoti dokumentai, o dėl to pagausėtų ginčų, pailgėtų atitinkami terminai ir padidėtų išlaidos, be to, būtų sunkiau susigrąžinti mokėtinas sumas jau vien dėl to, kad būtų vykdomos ne viena, bet kelios procedūros.

68. Maža to, kreditorius turėtų prašyti teismo išduoti mokėjimo įsakymą pagal valstybių narių vidaus teisės aktus, o ne pagal nagrinėjamą reglamentą, jei pirmuoju atveju (kaip, beje, anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, yra Lenkijoje) būtų galima gauti dokumentą, susijusį su visais reikalavimais, įskaitant palūkanas iki sumokėjimo dienos, o antruoju atveju būtų galima pateikti prašymą tik dėl pagrindinio reikalavimo ir dalies palūkanų.

69. Galiausiai, išnagrinėjus viso reglamento dalyką ir institucijos, į kurią kreiptasi, veiksmus, reikia daryti tokią pačią išvadą kaip 62 punkte.

70. Visų pirma, kaip nurodyta 20 ir 36 punktuose, reglamente įtvirtinta bendra ir autonomiška nuo nacionalinių procedūrų, pagal kurias išduodamas mokėjimo įsakymas, procedūra, kuri taikoma tik procesiniams aspektams, susijusiems su Europos mokėjimo įsakymo išdavimu, kaip matyti iš Žaliosios knygos dėl Europos mokėjimo įsakymo procedūros ir priemonių, skirtų bylų dėl nedidelių sumų reikalavimų nagrinėjimui supaprastinti ir pagreitinti (minėto reglamento 5 konstatuojamoji dalis). Jau šios Žaliosios knygos pradžioje nurodytas tikslas įtvirtinti specialią greitą ir nebrangią procedūrą, taikomą visose valstybėse narėse skolų, dėl kurių, kaip manoma, nėra teisinio ginčo, išieškojimo atveju.

71. Antra, išduodant Europos mokėjimo įsakymą iš esmės nenagrinėjamas prašymo pagrįstumo klausimas.

72. Atsižvelgiant į 8 straipsnį ir 12 straipsnio 4 dalį pakanka atlikti formalų patikrinimą, ar tenkinamos reglamente nustatytos procedūros sąlygos ir ar egzistuoja skola, remiantis kreditoriaus pateiktoje formoje nurodyta informacija, ir visiškai nereikia tikrinti, ar nurodyti duomenys teisingi. Dėl šios priežasties, kai išduodamas mokėjimo įsakymas, skolininkui pranešama, jog jis išduotas remiantis vien ieškovo pateikta informacija.

73. Taip yra todėl, kad teismas, į kurį kreiptasi, vykdydamas Europos procedūrą, neturi neribotos jurisdikcijos, kurią tam tikrais atvejais turi tik sprendimą dėl prieštaravimo priimančias teismas, todėl institucijų, į kurias kreiptasi, veiksmai skiriasi, atsižvelgiant į momentą, kai šios jų imasi.

12 — Visų pirma žr. 30 ir 31 punktus.

74. Proceso stadijoje, kurioje netaikomas rungimosi principas ir kuri vykdoma pagal Sąjungos teisės aktus, teismas nagrinėja tik tai, ar prašymas atitinka formalius reikalavimus, remdamasis kreditoriaus teiginiais. Tačiau vykstant procesui dėl prieštaravimo, kuriam taikoma valstybių narių teisė ir per kurią tikrinamas kreditoriaus reikalavimas, jis turi neribotą jurisdikciją¹³.

75. Galima mažesnė skolininko apsauga esant stadijai, kuri baigiama išduodant Europos mokėjimo įsakymą, neišvengiamai atsiranda dėl būtinybės kuo labiau suvienodinti ir supaprastinti šią procedūrą. Tokia mažesnė apsauga visų pirma kompensuojama tuo, kad pagal 16 straipsnio 3 dalį skolininkas gali pareikšti prieštaravimą šiuo tikslu nenurododamas priežasčių ir pagal 17 straipsnį pasiekti, kad procesas būtų tęsiamas laikantis įprasto civilinio proceso taisyklių; be to, kreditorius pagal 7 straipsnio 3 dalį turi pareikšti, kad pateikiama informacija yra teisinga, ir patvirtinti, jog žino, kad dėl bet kokio neteisingo pareiškimo gali būti taikomos sankcijos¹⁴.

76. Taigi, kaip per teismo posėdį nurodė Komisija, tik gavęs prieštaravimą kompetentingas teismas iš esmės išsamiai išnagrinės klausimus dėl pagrindinio reikalavimo ir reikalavimo sumokėti palūkanas, įskaitant atvirąsias, pagrįstumo ir sumos, prireikus remdamasis detalio sutartinius santykius reglamentuojančios materialinės teisės (arba tam tikrais atvejais įstatymų) analize.

77. Kitaip tariant, reglamentas susijęs su procesiniais klausimais ir mokėjimo įsakymo, galinčio judėti valstybėse narėse, išdavimo tvarka. Jame nėra nė vienos materialinės teisės nuostatos, kurioje būtų reglamentuojamas šioje byloje svarbus klausimas, kokių palūkanų galima reikalauti.

78. Remiantis nurodytais argumentais ir atsižvelgiant į reglamento tekstą, tikslą, dėl kurio jis priimtas, nagrinėjamų nuostatų dalyką ir institucijos, į kurią kreiptasi, veiksmus, reikia nurodyti, kad reglamentas (ir nacionalinė teisė, kiek jame daroma nuoroda į ją arba kai kyla jame nereglamentuojamų procesinių klausimų) taikomas procedūrai, vykdomai norint gauti teismo išduodamą dokumentą, o kalbant apie palūkanų, kurių galima reikalauti, rūšį (beje, ta pati išvada taikoma visoms reikalavimo dalims), logiškai manyt, turi būti taikomos materialinės teisės nuostatos, kuriomis reglamentuojami šalių santykiai.

79. Jeigu pagal tokią materialinės teisės nuostatą kreditoriui suteikiama galimybė prašyti vadinamųjų atvirųjų palūkanų, jis gali jų gauti taip pat pasinaudojęs reglamente numatyta procedūra.

80. Tačiau tuo atveju, jeigu pagal atitinkamus teisės aktus leidžiamos tik palūkanos, susikaupusios iki prašymo pateikimo arba teismo įsakymo išdavimo dienos, kreditorius turės savo prašymą parengti pagal šiuos teisės aktus.

81. Iš to išplaukia, kad nagrinėjamoje byloje pagal santykius reglamentuojančią materialinę teisę (Lenkijos teisę, kaip nurodyta nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą) kreditorius turi teisę, kad jam būtų sumokėtos ir vadinamosios atvirosios palūkanos, todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas išduodamas mokėjimo įsakymą turės nurodyti taip pat šias palūkanas.

82. Be to, nėra priežasčių manyti, kad vadinamąsias atvirąsias palūkanas apimančio reikalavimo dydis pagal sutarčiai taikomas materialinės teisės nuostatas, dažnai aiškiai pasirinktas šalių arba (bet kuriuo atveju) joms žinomas, turi būti sumažintas naudojantis nagrinėjamame reglamente numatyta procedūra, nepaisant to, kad šiuo klausimu nėra jokios aiškios nuostatos.

83. Jungtinės Karalystės vyriausybės nuomone, palūkanų galima prašyti tik iki mokėjimo įsakymo išdavimo dienos.

13 — Manau, kad nagrinėjamame reglamente įtvirtinta mokėjimo įsakymo sistema, kurią galima vadinti (bent iš principo) „be įrodymų“, t. y. sistema, pagal kurią teismas išduoda mokėjimo įsakymą, iš esmės nevertindamas, ar prašymas pagrįstas (kitose sistemose, vadinamosiose „su įrodymais“, tokia kontrolė kaip tik atliekama, todėl kreditorius turi pateikti savo reikalavimo įrodymą). Sistemose „be įrodymų“ skolininko teisių apsauga, kuri, atrodo, yra mažesnė, kompensuojama ypač paprastai įgyvendinama skolininko galimybe prieštarauti dėl mokėjimo įsakymo (taip pat nereikalaujant to pagrįsti).

14 — Tokia nuostata primena *common law* teisės sistemoms būdingą patvirtinimo institutą *affidavit*.

84. Taip yra dėl to, kad prašymo išduoti mokėjimo įsakymą pildymo nurodymuose, esančiuose reglamento I priede, darant nuorodą į prašymo formos 7 skyrių, nurodyta tik procedūra, kurios reikia laikytis norint gauti palūkanas iki teismo, sprendžiančio dėl kreditoriaus prašymo, sprendimo priėmimo dienos (siekiant tikslumo nurodyta, kad dėl šios priežasties nereikia pildyti minėto 7 skyriaus paskutinės skilties).

85. Paskutinis šią išvadą grindžiantis argumentas susijęs su tuo, kad mokėjimo įsakymo išdavimo formoje (reglamento V priedo E forma) eilutėje „Palūkanos“ atitinkamas teismas gali įrašyti įsakymo išdavimo datą, jei to prašo kreditorius.

86. Šiuo klausimu reikia priminti jau nurodytus vertinimus ir pabrėžti, jog, kitaip, nei teigia Jungtinės Karalystės vyriausybė, nagrinėjamuose nurodymuose pateikiami tik situacijų, kurių gali susiklostyti praktikoje, pavyzdžiai.

87. Reikia pabrėžti, kad prašymo išduoti mokėjimo įsakymą forma yra tokia, kad galima pritaikyti prašymą dėl palūkanų prie konkrečių kreditoriaus poreikių, nukrypstant nuo pildymo nurodymų.

88. Iš tiesų į minėtos formos 7 skyrių, susijusį su palūkanomis, galima įtraukti kodą, sudarytą iš skaitmenų 06 ir raidės E (tai reiškia „kita“), ir paskui užpildyti tame pačiame skyriuje paliktą vietą, kur nurodyta „6 ir (arba) E kodų atveju patikslinkite“, ir, jeigu reikia, 11 skyrių „Papildomi pareiškimai ir informacija (jei reikia)“.

89. Šitaip kreditorius gali ramiai prašyti palūkanų iki pageidaujamos datos – jei reikia, iki sumokėjimo dienos – ir neprivalo iš karto nurodyti jų dydžio.

90. Tai matyti taip pat iš aplinkybės, kad prašymo išduoti mokėjimo įsakymą formos baigiamojoje dalyje nereikalaujama nurodyti konkrečios sumos, o tik nurodomas „minėto pagrindinio reikalavimo“ (pagrindinis reikalavimas) ir „palūkanų“ sumokėjimas, palūkanų atveju nevarojant termino „minėtų“.

91. Nors mokėjimo įsakymo išdavimo formos (reglamento V priedas E forma) dalyje, skirtoje palūkanoms, nurodyta „Suma“, reikia pabrėžti, kad niekas netrukdo teismui nurodyti skolininkui sumokėti ne konkrečią sumą, apskaičiuotą pagal konkrečiai nurodytą datą, bet „tokią, kokia susidarys sumokėjimo dieną“.

92. Portugalijos vyriausybė pritaria Jungtinės Karalystės vyriausybės pasiūlymui visų pirma dėl to, kad reglamento 12 straipsnio 3 dalies a punkte nurodyta, kad mokėjimo įsakyme skolininkui pranešama, kad jis gali sumokėti ieškovui įsakyme nurodytą sumą.

93. Šiuo klausimu reikia priminti nurodytas pastabas ir pabrėžti, jog tuo metu, kai gavėjui įteikiamas įsakymas, jis turi visas galimybes, atlikdamas paprastą matematinį veiksmą, apskaičiuoti, kokia suma mokėtina mokėjimo dieną; tuo atveju, jeigu jis nesutiktų mokėti nustatytos sumos palūkanų arba prieštarautų dėl datos, nuo kurios turi būti skaičiuojamos įsakyme nurodytos palūkanos, jis gali pateikti prieštaravimą.

94. Be to, dėl standartinių nurodytų formų pildymo taisyklių ir pridėtų nurodymų negali būti iš kreditoriaus atimama teisė prašyti visų palūkanų, kurios jam priklauso mokėjimo momentu, jei jis tokią teisę turi pagal sutartiniams santykiams taikomą materialinę teisę, nes išanalizavus visą reglamento tekstą aišku, kad nėra tokią galimybę naikinančių nuostatų.

95. Tačiau pritarus Portugalijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybių nuomonei būtų akivaizdžiai pažeisti reglamento tikslai – supaprastinti ir pagreitinti bylų nagrinėjimo procesą bei greitai ir efektyviai išieškoti neginčytinas skolas, ir skolininkai būtų skatinami teikti pirmenybę nacionalinėms įsakymo išdavimo procedūroms, kurios užtikrintų visų jų reikalavimų patenkinimą, o ne nagrinėjamai procedūrai.

96. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į trečiąjį ir ketvirtąjį klausimus atsakyti taip: reglamento 4 straipsnis ir 7 straipsnio 2 dalies c punktas turi būti aiškinami taip, kad per Europos mokėjimo įsakymo procedūrą galima pateikti ne tik pagrindinį reikalavimą, bet ir reikalauti visų rūšių palūkanų, kurių galima prašyti pagal sutartiniams santykiams taikomą materialinę teisę, vadinasi, atsižvelgiant į situaciją, tiek palūkanų, skaičiuojamų nuo tiksliai apibrėžtos pareigos jas sumokėti atsiradimo dienos iki sumokėjimo dienos, kurios data nėra apibrėžta, tiek palūkanų, apskaičiuotų iki prašymo pateikimo arba iki mokėjimo įsakymo išdavimo dienos.

VII – Dėl penktojo prejudicinio klausimo

97. Penktuoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, jeigu atsakymas į 4 klausimo a punktą būtų teigiamas, remiantis reglamentu, kaip mokėjimo įsakymo formoje turi būti suformuluotas sprendimas dėl palūkanų.

98. Šiuo klausimu reikia nurodyti, kad nagrinėjamos formos pabaigoje yra palikta vietos, kur po pagrindinio reikalavimo galima nurodyti palūkanas.

99. Jeigu prašoma vadinamųjų atvirųjų palūkanų, kurios gali būti suteiktos pagal sutartims taikomos materialinės teisės aktus, kadangi teismas negali nurodyti sumos, šios išvados 98 punkte nurodytoje vietoje skilties „Data“ eilutėje „Palūkanos“ jis tik turi nurodyti sumokėti palūkanas, apskaičiuotas iki sumokėjimo dienos, o skiltyje „Suma“ nurodyti palūkanų normą.

100. Akivaizdu, kad priimtinas bet kuris kitas iš esmės lygiavertis palūkanų nurodymo būdas, iš kurio galima aiškiai suprasti teismo sprendimo turinį (šiuo klausimu reikia priminti Komisijos ir Lenkijos bei Austrijos vyriausybių paaiškinimuose pateiktus pasiūlymus).

101. Tais atvejais (kurie, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, priskirtini ketvirtojo prejudicinio klausimo a punktui ir penktajam prejudiciniam klausimui), kai, atvirkščiai, prašoma sumokėti palūkanas, apskaičiuotas iki prašymo pateikimo dienos arba įsakymo išdavimo dienos, teismas gali apskaičiuoti atitinkamą sumą su sąlyga, kad jis žino palūkanų normą ir referencinį laikotarpį, ir šios išvados 98 punkte nurodytos formos pabaigoje esančioje vietoje nurodyti mokėtiną palūkanų sumą.

102. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į penktąjį prejudicinį klausimą atsakyti taip, kad pagal reglamentą sprendimas dėl palūkanų įtraukimo į mokėjimo įsakymo formą gali būti suformuluotas taip:

- jeigu kalbama apie vadinamąsias atvirąsias palūkanas, kurios gali būti suteikiamos pagal sutartims taikomus teisės aktus, mokėjimo įsakymo išdavimo formos pabaigoje skiltyje „Data“ eilutėje „Palūkanos“ vietoje, paliktoje mokėtinai sumai įrašyti, teismas turi nurodyti, kad šios palūkanos mokėtinės iki sumokėjimo dienos, ir skiltyje „Suma“ nurodyti atitinkamą palūkanų normą, o visa kita informacija bet kuriuo atveju laikoma leistina su sąlyga, kad ji iš esmės lygiavertė ir aiškiai atspindi sprendimo turinį,
- jei prašoma palūkanų, apskaičiuotų iki prašymo pateikimo dienos arba mokėjimo įsakymo išdavimo dienos, teismas gali apskaičiuoti atitinkamą sumą ir minėtoje formoje tam numatytoje vietoje nurodyti mokėtiną palūkanų sumą.

103. Atsižvelgiant į atsakymus į ketvirtąjį ir penktąjį prejudicinius klausimus, nebūtina atsakyti į šeštąjį ir septintąjį klausimus.

VIII – Dėl aštuntojo prejudicinio klausimo

104. Aštuntuoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar tuo atveju, kai ieškovas neapskaičiuoja iki prašymo pateikimo dienos mokėtinų palūkanų, apskaičiuoti palūkanų sumą privalo teismas savo iniciatyva, ar jis privalo paprašyti šalį pašalinti prašymo trūkumus pagal reglamento 9 straipsnį.

105. Šiuo klausimu reikia priminti jau pateiktus vertinimus ir primygtinai atkreipti dėmesį į tai, kad pagal reglamento 7 straipsnį kreditorius neprivalo apskaičiuoti palūkanų sumos, net jei jis turi galimybių tą padaryti, ir dėl to jo prašymas nėra nepriimtinas ar atmetamas.

106. Teismas gali jas apskaičiuoti, jei ieškovas pateikia tam būtinus duomenis (nurodo valiutą, palūkanų normą ir momentą, nuo kurio turi būti skaičiuojamos palūkanos).

107. Jeigu būtini skaičiavimams duomenys nenurodomi ar nėra išsamūs, teismas, remdamasis reglamento 9 straipsniu, turi suteikti ieškovui galimybę papildyti ar ištaisyti prašymą per, kaip jis mano, tinkamą terminą, nebent prašymas būtų akivaizdžiai nepagrįstas arba nepriimtinas¹⁵.

108. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į aštuntąjį klausimą atsakyti taip:

- jeigu ieškovas neapskaičiuoja iki prašymo pateikimo dienos mokėtinų palūkanų, teismas jas apskaičiuoja savo iniciatyva su sąlyga, kad kreditorius pateikė tam būtinus duomenis;
- jeigu būtini skaičiavimams duomenys nenurodomi ar nėra išsamūs, teismas, remdamasis reglamento 9 straipsniu, turi suteikti ieškovui galimybę papildyti ar ištaisyti prašymą per, kaip jis mano, tinkamą terminą, nebent prašymas būtų akivaizdžiai nepagrįstas arba nepriimtinas.

IX – Išvada

109. Remdamasis nurodytais vertinimais, siūlau Teisingumo Teismui į *Sąd Okręgowy we Wrocławiu* klausimus atsakyti taip:

1. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1896/2006, nustatančio Europos mokėjimo įsakymo procedūrą, 7 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad, išskyrus klausimus, dėl kurių aiškiai daroma nuoroda į valstybių narių nacionalinę teisę, juo išsamiai reglamentuojami reikalavimai, kuriuos turi atitikti prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą.
2. Reglamento Nr. 1896/2006 4 straipsnis ir 7 straipsnio 2 dalies c punktas turi būti aiškinami taip, kad per Europos mokėjimo įsakymo procedūrą galima ne tik pateikti pagrindinį reikalavimą, bet ir reikalauti visų rūšių palūkanų, kurių galima prašyti pagal sutartiniams santykiams taikomą materialinę teisę, vadinasi, atsižvelgiant į situaciją, tiek palūkanų, skaičiuojamų nuo tiksliai apibrėžtos pareigos jas mokėti atsiradimo dienos iki sumokėjimo dienos, kurios data nėra apibrėžta, tiek palūkanų, apskaičiuotų iki prašymo pateikimo arba iki mokėjimo įsakymo išdavimo dienos.

15 — Nebent pagal kilmės valstybės narės teisę prie pagrindinės sumos būtų automatiškai pridedamos įstatymų numatytos palūkanos, kaip numatyta 7 straipsnio 2 dalies c punkte.

3. Pagal Reglamentą Nr. 1896/2006 sprendimas dėl palūkanų įtraukimo į Europos mokėjimo įsakymo formą gali būti suformuluotas taip:
 - a) jeigu kalbama apie vadinamąsias atvirąsias palūkanas, kurios gali būti suteikiamos pagal sutartis taikomus teisės aktus, mokėjimo įsakymo išdavimo formos pabaigoje skiltyje „Data“ eilutėje „Palūkanos“ vietoje, paliktoje mokėtinai sumai įrašyti, teismas turi nurodyti, kad šios palūkanos mokėtinios iki sumokėjimo dienos, ir skiltyje „Suma“ nurodyti atitinkamą palūkanų normą, o visa kita informacija bet kuriuo atveju laikoma leistina su sąlyga, kad ji iš esmės lygiavertė ir aiškiai atspindi sprendimo turinį;
 - b) jei prašoma palūkanų, apskaičiuotų iki prašymo pateikimo dienos arba mokėjimo įsakymo išdavimo dienos, teismas gali apskaičiuoti atitinkamą sumą ir minėtoje formoje tam numatytoje vietoje nurodyti mokėtinų palūkanų sumą.
4. Jeigu ieškovas neapskaičiuoja iki prašymo pateikimo dienos mokėtinų palūkanų, teismas jas apskaičiuoja savo iniciatyva su sąlyga, kad kreditorius pateikė šiam tikslui būtinus duomenis.
5. Jeigu būtini skaičiavimams duomenys nenurodomi ar nėra išsamūs, teismas, remdamasis Reglamento Nr. 1896/2006 9 straipsniu, turi suteikti ieškovui galimybę papildyti ar ištaisyti prašymą per, kaip jis mano, tinkamą terminą, nebent prašymas būtų akivaizdžiai nepagrįstas arba nepriimtinas.